

Idrott, friluftsliv och spelfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 32 motionsyrkanden om idrott, friluftsliv, den ideella sektorn och spelfrågor från allmänna motionstiden 2010.

Förslagen på idrottsområdet gäller Idrottslyftet, jämställdhet, dopning, trakasserier och diskriminering, resekostnader, miljöarbete, OS, boxning, idrott för äldre samt handikappidrott.

På friluftslivsområdet rör yrkandena folkhälsoarbete, naturens miljö- och kulturvärden, integrationsarbete samt statliga och kommunala beslut.

Slutligen behandlas på spelområdet frågor som gäller en reglerad spelmarknad, alkohol och spelverksamhet, lagskärpning rörande illegal spelverksamhet på gator, avskaffande av automatspelslagen samt glesbygdsföretags möjlighet att erbjuda spel via Svenska Spel och ATG.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

I betänkandet finns fem reservationer och tre särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	6
IDROTT	6
Idrottslyftet/Handslaget	6
Jämställdhet	8
Dopning	10
Trakasserier och diskriminering	11
Resekostnader	12
Miljöarbete	14
OS	15
Boxning	17
Idrott för äldre	18
Ridning och handikappidrott	19
FRILUFTSLIV	20
Folkhälsoarbetet	20
Naturens miljö- och kulturvärden	22
Integrationsarbete	23
Friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar	24
DEN IDEELLA SEKTORN	25
SPELFRÅGOR	27
Reglerad spelmarknad	27
Alkohol och spelverksamhet	29
Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet på gator	30
Avskaffande av automatspelslagen	31
Svenska Spel och ATG i glesbygd	32
Reservationer	33
1. Idrottslyftet/Handslaget, punkt 1 (S)	33
2. Jämställdhet, punkt 2 (S, MP, V)	34
3. Trakasserier och diskriminering, punkt 4 (V)	35
4. Miljöarbete, punkt 6 (V)	35
5. Idrott för äldre, punkt 9 (SD, V)	36
Särskilda yttranden	38
1. Idrottslyftet/Handslaget, punkt 1 (S)	38
2. Dopning, punkt 3 (SD)	38
3. Trakasserier och diskriminering, punkt 4 (S, MP)	39
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	40
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	40

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Idrott

1. Idrottslyftet/Handslaget

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Kr264 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S),

2010/11:Kr285 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 18,

2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 1,

2010/11:Kr303 av Carina Moberg och Tommy Waidelich (båda S)
och

2010/11:Kr306 av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S).

Reservation 1 (S)

2. Jämställdhet

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Kr321 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),

2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 2 och

2010/11:MJ278 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Reservation 2 (S, MP, V)

3. Dopning

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr222 av Johan Pehrson (FP).

4. Trakasserier och diskriminering

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Kr221 av Maria Lundqvist-Brömster (FP),

2010/11:Kr291 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) och

2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3.

Reservation 3 (V)

5. Resekostnader

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr324 av Karin Åström och Sven-Erik Bucht (båda S).

6. Miljöarbete

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 4.

Reservation 4 (V)

7. OS

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Kr205 av Hans Backman (FP) och

2010/11:Kr336 av Per Åsling (C).

8. Boxning

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Kr313 av Erik Bengtzboe och Staffan Anger (båda M) och

2010/11:Kr314 av Erik Bengtzboe och Staffan Anger (båda M).

9. Idrott för äldre

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 5 (SD, V)

10. Ridning och handikappidrott

Riksdagen avslår motion

2010/11:MJ278 av Cecilia Widegren (M) yrkande 3.

*Friluftsliv***11. Folkhälsoarbetet**

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 2.

12. Naturens miljö- och kulturvärden

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 3.

13. Integrationsarbete

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 4.

14. Friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 5.

*Den ideella sektorn***15. Den ideella sektorn**

Riksdagen avslår motion

2010/11:Kr326 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD).

*Spelfrågor***16. Reglerad spelmarknad**

Riksdagen avslår motionerna

2010/11:Kr245 av Carl-Oskar Bohlin och Gunnar Axén (båda M) och

2010/11:Kr251 av Gunnar Axén och Carl-Oskar Bohlin (båda M)
yrkandena 1 och 2.

17. Alkohol och spelverksamhet

Riksdagen avslår motion
2010/11:Kr233 av Jan R Andersson (M).

18. Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet på gator

Riksdagen avslår motion
2010/11:Kr272 av Johan Pehrson (FP).

19. Avskaffande av automatspelslagen

Riksdagen avslår motion
2010/11:Kr316 av Gunnar Axén och Betty Malmberg (båda M).

20. Svenska Spel och ATG i glesbygd

Riksdagen avslår motion
2010/11:Kr232 av Jan R Andersson och Johan Hultberg (båda M).

Stockholm den 29 mars 2011

På kulturutskottets vägnar

Berit Högman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Högman (S), Cecilia Magnusson (M), Peter Johnsson (S), Göran Montan (M), Gustaf Hoffstedt (M), Per Svedberg (S), Anders Flanking (C), Isak From (S), Peder Wachtmeister (M), Tina Ehn (MP), Andreas Carlson (KD), Mattias Karlsson (SD), Bengt Berg (V), Agneta Gille (S), Ellen Juntti (M), Leif Pettersson (S) och Hans Backman (FP).

Utskottets överväganden

IDROTT

Idrottslyftet/Handslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om satsningar på barn- och ungdomsidrott med hänvisning till att motionerna till stora delar är tillgodosedda.

Jämför reservation 1 (S) och särskilt yttrande 1 (S).

Motionerna

Berit Högman m.fl. (S) framhåller i *motion Kr285* att de i likhet med regeringen vill genomföra ett nytt handslag med idrottsrörelsen och införa satsningen Handslaget (Idrottslyftet) som ett fast anslag i statsbudgeten (yrkande 18). Handslaget ska enligt motionärerna uppmuntra barn och unga till rörelse, främja utveckling av föreningar och ledare, jämställdhet och integration. Motionärerna ser med oro på att barn hindras från ett aktivt idrottsliv på grund av t.ex. ekonomiska eller kulturella hinder.

För att minska stressen för både barn och föräldrar och ge möjlighet för fler barn att delta i fritidsaktiviteter och röra på sig föreslås i *motion Kr306* av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S) att samarbetet mellan fritidsgårdarna, skolan, idrottsrörelsen och kulturlivet ska utvecklas. Ett sätt att samarbeta är enligt motionärerna att kombinera fritidsgårdarnas verksamhet med olika idrotts- och kulturaktiviteter, ett annat att samordna skjutsandet inom ramen för Idrottslyftet.

I *motion Kr303* av Carina Moberg och Tommy Waidelich (båda S) framhålls att nationella riktlinjer bör utformas för bidrag till föreningsliv i syfte att stötta en bred rekrytering av barn och ungdomar till fysisk aktivitet. Motionärerna anser att det är en olycklig utveckling när kommuner ändrar stimulansen till fritidsaktiviteter från att stärka deras rekryterande uppdrag till att införa olika former av aktivitetspoäng.

Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S) anser i *motion Kr264* att det är viktigt att uppmuntra klubbar och idrottsföreningar som ingår i Riksidrottsförbundet (RF) att söka medel från Idrottslyftet för en bred mångfald av aktiviteter.

I *motion Kr295* av Anita Brodén m.fl. (FP) understryker motionärerna att det är hög tid att uppvärdera friluftsrörelsens arbete, och att det därför är viktigt att regeringens idrottslyft innebär en ökad samverkan mellan idrottsrörelsen och friluftsrörelsen (yrkande 1).

Bakgrund

Satsningen Idrottslyftet är inne på sitt sista av fyra år (2007–2011). Årligen har 500 miljoner kronor utbetalats (sammanlagt 2 miljarder). RF har lämnat tre uppföljningsrapporter om Idrottslyftet, en för varje år. Idrottslyftet år 4 avslutas den 30 juni 2011 och en utvärdering av år 1–4 ska vara färdigställd senast den 15 december 2011.

Idrottslyftets huvudinriktning har varit att få barn och ungdomar att börja idrotta och att få fler att idrotta längre upp i åldrarna. Arbetet har utgått från ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. För att öppna dörrarna för fler och få fler att idrotta längre upp i åldrarna har idrottsrörelsen arbetat med att

- utveckla förbund och föreningar
- öka tillgängligheten till anläggningar och idrottsmiljöer
- rekrytera och utveckla ledare
- samverka med skolan.

I Idrottslyftets riktlinjer för ökad tillgänglighet till anläggningar och idrottsmiljöer (utfärdade av RF) står att RF ska ha stor öppenhet för nytänkande och alternativa former av idrottsmiljöer. Inom ramen för detta stöd har RF bl.a. beviljat medel till ett par skateboardparker. Dessutom har RF initierat ”drive in-idrott”, som genomförts i sju distrikt och i totalt 17 olika områden. ”Drive in-idrott” kan beskrivas som organiserad spontanidrott och riktar sig i första hand till icke idrottsaktiva ungdomar och till områden som har ungdomsrelaterad helgproblematik för att erbjuda ungdomar en meningsfull fritidsverksamhet.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utgiftsområde 17 s. 37) angett att satsningen Idrottslyftet bör få en fortsättning och att 500 miljoner kronor ska avsättas årligen fr.o.m. 2011. Den fortsatta satsningen bör enligt regeringen ha en ännu närmare koppling till skolans arbete för att främja fysisk aktivitet och goda motionsvanor. Satsningen bör enligt regeringen också breddas till att även stödja andra typer av motionsaktiviteter än idrott, t.ex. genom samverkan med friluftsföreningar. RF har den 15 mars 2011 till regeringen lämnat en övergripande beskrivning av hur RF vill arbeta med Idrottslyftet under den kommande 18-månadersperioden (den 1 juli 2011–den 31 december 2012). Av beskrivningen framgår att RF under denna period huvudsakligen vill fortsätta arbeta i samma riktning som tidigare och med utgångspunkt i regeringens intentioner. RF anger dock att det finns anledning att tydliggöra och stärka förbundens och föreningarnas prioriteringar av verksamhet för ungdomar samt att satsningen dessutom måste få en starkare fokusering på mångfald, så att olika grupper i samhället bättre inkluderas i verksamheten. RF anger vidare att de fortsatta satsningarna tydligare ska genomsyras av ett barnrättsperspektiv och att flickors och pojkars möjlighet till lika villkor bättre ska uppmärksammas och tillgodoseas.

Idrottslyftet föregicks av Handslaget som möjliggjorde att RF under en fyraårsperiod (2003–2007) fick totalt 1 miljard kronor av regeringen att använda för idrottens barn- och ungdomsverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att idrottsrörelsen aktivt arbetar med mycket av det som tas upp i motionsyrkandena inom ramen för satsningen Idrottslyftet. Dessutom kommer detta arbete att utvecklas än mer inom den nya och fortsatta satsningen på Idrottslyftet. Bland annat kan här nämnas en ökad samverkan mellan dels skolan och idrottsrörelsen, dels idrottsrörelsen och friluftslivet samt en satsning på en breddad mångfald av aktiviteter och av olika grupper i samhället. Utskottet anser att motionerna till stora delar är tillgodosedda och avstyrker motionerna Kr264 (S), Kr285 (S) yrkande 18, Kr295 (FP) yrkande 1, Kr303 (S) och Kr306 (S).

Jämställdhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag rörande jämställdhet inom idrotten med hänvisning dels till Riksidrottsförbundets arbete med en ny jämställdhetsplan som inte bör föregripas, dels till idrottens självständiga ställning.

Jämför reservation 2 (S, MP, V).

Motionerna

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr335* yrkande 2 att idrottsrörelsen gjort mycket för att nå det uppställda jämställdhetsmålet, men att mycket ändå återstår att göra. Inte minst behövs enligt motionärerna goda idéer och insikter på central nivå för att nå ut i alla distrikt, föreningar, styrelser och omklädningsrum. Staten bör enligt motionärerna i sin bidragsgivning poängtera vikten av ett fortsatt arbete för en jämställd idrott.

I *motion Kr321* av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S) framhålls att jämställdheten inom idrotts- och fritidsverksamheten går för långsamt. Motionärerna anser att regeringen är tydlig i sin bidragsgivning men måste vara det också i sin uppföljning. För att nå ett mer solidariskt och jämställt fritids- och idrottsliv behöver möjligheterna att stödja utbildningar och verksamheter, som på ett genomtänkt sätt bryter förlegade könsmönster, uppmärksammas.

Cecilia Widegren (M) poängterar i *motion MJ278* vikten av en jämställd tilldelning av resurser för både flickors och pojkars idrottsverksamhet (yrkande 4).

Bakgrund

RF fastställde på sin stämma 2005 en ny jämställdhetsplan, som fortfarande gäller. Av den framgår att idrottsrörelsens mål är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter på alla nivåer och inom alla områden samt att deras idrottsutövande ska värderas lika. Det finns också delmål om att inget kön ska vara representerat med mindre än 40 % i styrelser och på ledande positioner. I fråga om styrelse-representation har RF konstaterat att uppställda mål inte har uppnåtts. På RF-stämman i maj 2009 beslutades därför att ge Riksidrottsstyrelsen, RF:s beslutande organ, i uppdrag att utvärdera det hittillsvarande jämställdhetsarbetet och utifrån resultatet av utvärderingen till nästa stämma 2011 lägga fram ett förslag till en ny plan.

När det gäller frågan om resurser får enligt RF kvinnor och män samma grundläggande ekonomiska stöd. Men eftersom det är fler pojkar och män inom idrotten blir det i kronor räknat mer till pojkar och män. Ett problem enligt RF är att mäns idrottande inom elitidrotten får betydligt mer uppmärksamhet och sponsorintäkter än kvinnors idrottande.

Beträffande frågan om flickor får sämre träningstider än män kan det konstateras att det i nyligen gjorda forskningsrapporter av RF, utifrån en modell av vilka tider som är attraktiva, har visat sig att flickor och pojkar får ungefär lika bra träningstider (Analys av träningstider inom förenings-idrotten FoU 2007:6, Användning av anläggningar FoU 2010:1).

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan arbetar idrottsrörelsen aktivt med jämställdhetsfrågor. Utskottet förutsätter att RF bl.a. genom utbildningsinsatser fortsätter med detta arbete samt verkar för att insatserna genomsyrar all verksamhet och når ut i föreningar och till enskilda medlemmar. Idrottsrörelsens mål för en jämställd idrott har som redovisas ovan inte uppnåtts, och utskottet välkomnar därför att Riksidrottsstyrelsen fått i uppdrag att utvärdera det hittillsvarande jämställdhetsarbetet och lägga fram en ny jämställdhetsplan. Utskottet anser att Riksidrottsstyrelsens ställningstaganden inte bör föregripas. Med hänsyn härtill och till att det är idrottsrörelsen som själv bestämmer vilka åtgärder som bör vidtas för att uppnå dess mål avstyrker utskottet motionerna Kr321 (S), Kr335 (V) yrkande 2 och MJ278 (M) yrkande 4.

Dopning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om dopningstester på gym med hänvisning till att Regeringskansliets beredningsarbete av betänkandet Antidopning Sverige – En ny väg för arbetet mot dopning i Sverige bör avvaktas.

Jämför särskilt yttrande 2 (SD).

Motionen

Johan Pehrson (FP) framhåller i *motion Kr222* behovet av ökade och breda insatser inom svensk idrottsrörelse för att motverka dopning. Han anser att det bör tas ett nationellt grepp för att se till att det görs regelbundna tester också vid gym som inte är anslutna till RF. Detta kan enligt motionären t.ex. ske genom RF:s försorg.

Utskottets ställningstagande

Den 2 februari 2011 överlämnade Organisationsutredningen mot dopning betänkandet Antidopning Sverige – En ny väg för arbetet mot dopning i Sverige (SOU 2011:10) till regeringen.

I betänkandet föreslår utredningen att staten och RF tillsammans bildar en ny fristående nationell antidopningsorganisation, Antidopning Sverige AB. Bolaget föreslås bildas den 1 juli 2012 och ta över delar av det antidopningsarbete som i dag bedrivs inom RF. Även andra idrottsorganisationer utanför RF föreslås få stöd.

En rättslig genomgång görs i betänkandet av frågan om dopningskontroller och sanktioner mot idrottsutövare eller besökare på gym- och träningsanläggningar behöver ytterligare lagstöd. Utredningen kommer fram till att ingen ytterligare lagstiftning behövs. Det är fullt möjligt med nu gällande regelverk att genomföra dopningskontroller och sanktioner mot idrottsutövare och besökare på gym- och träningsanläggningar i Sverige. Detta förutsätter dock att besökaren av gym- eller träningsanläggningen genom avtal med gymägaren har underkastat sig kontrollerna.

Utredningens förslag är ute på remiss fram till den 1 juni 2011. Utskottet anser att regeringens kommande ställningstagande i frågan bör avvaktas och avstyrker därmed *motion Kr222* (FP).

Trakasserier och diskriminering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om insatser för att motverka trakasserier och diskriminering inom idrotten med hänvisning dels till att dessa frågor i högsta grad är aktuella inom idrottsrörelsen, dels till idrottsrörelsens självständiga ställning.

Jämför reservation 3 (V) och särskilt yttrande 3 (S, MP).

Motionerna

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr335* att regeringen i sin bidragsgivning bör uppmärksamma att idrottsrörelsen behöver ökad kunskap genom utbildningsinsatser rörande trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning, funktionsnedsättning eller hudfärg och etnicitet (yrkande 3).

I *motion Kr291* av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) framhålls det att det finns ett stort behov av att idrotten lyfter fram att människors sexuella läggning eller upplevda könstillhörighet inte ska anses som en belastning för samhället utan snarare något som berikar mångfalden. Motionärerna anser att idrottsrörelsen bör höja tonläget i dessa frågor, med risk att samhället annars inte vill stödja idrottsrörelsen på det sätt som sker i dag.

Även i *motion Kr221* av Maria Lundqvist-Brömster (FP) framhålls behovet av ökade kunskaper i frågor om homosexuella, bisexuella och transpersoner inom idrottsrörelsen.

Bakgrund

På RF-stämman 1995 antog RF idrottens idéprogram, Idrotten vill. I programmet som uppdaterades 2009 uttrycks tydligt att alla som vill ska ha rätt att vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska eller psykiska förutsättningar.

RF har även en särskild policy och handlingsplan mot sexuell diskriminering som antogs 2002 och uppdaterades 2005. I handlingsplanen står att RF ska sprida kunskap och information om frågor rörande hbt, dvs. homo-, bi- och transsexualitet, och de berörda situation inom idrotten. RF fullföljer detta bl.a. genom fortlöpande information, utbildning och seminarier.

RF och SISU Idrottsutbildarna (som bedriver studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet och utbildar ledare för idrottens behov) har sedan 2005 ett utbildningsmaterial kring det sociala ledarskapet där det ingår ett avsnitt om hbt-frågor med en film, fakta, diskussionsfrågor och studievägledning.

På RF-stämman i maj 2009 antogs en ny vision och värdegrund för idrottsrörelsen, båda baserade på begreppen ”glädje och gemenskap”, ”demokrati och delaktighet”, ”allas rätt att vara med” och ”rent spel”. Visionen formulerades: ”Svensk idrott – världens bästa”. SISU Idrottsutbildarna genomför nu med anledning av den nya visionen en utbildningssatsning på värderingsfrågor inom idrotten. Syftet är att få idrottsföreningar runt om i landet att samtala kring och fundera över vad som är viktigt och värdefullt inom barn- och ungdomsidrotten. Hbt-frågor är något som tas upp under utbildningen. Under 2011 är SISU:s mål att 2 500 föreningar ska jobba med dessa värderingsfrågor.

RF har beslutat att under 2011 ta fram en forskningsrapport kring hbt-frågan inom idrotten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att idrottsrörelsen ständigt arbetar med jämlikhets- och hbt-frågor och att detta arbete tränger ut i föreningarna samt att aktiva, föräldrar och idrottsledare arbetar vidare med attityder och värderingar som hjälper till att öka förståelsen och respekten för skrivna och oskrivna regler inom idrotten. Som redovisas ovan är dessa frågor i högsta grad aktuella, och utskottet välkomnar dels den nya utbildningssatsning som startat och som berör värderingsfrågor, dels den forskningsrapport som är på gång rörande hbt-frågor inom idrotten. I avvaktan på forskningsrapporten och med hänsyn till det arbete som pågår på området samt till att det är idrottsrörelsen som själv bestämmer vilka åtgärder som bör vidtas avstyrker utskottet motionerna Kr221 (FP), Kr291 (S) och Kr335 (V) yrkande 3.

Resekostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att RF i sin bidragsgivning ska ta hänsyn till dem som har långa resor till och från idrottsaktiviteter med hänvisning dels till att RF redan tar sådan hänsyn, dels till idrottsrörelsens självständiga ställning.

Motionen

Karin Åström och Sven-Erik Bucht (båda S) anser i *motion Kr324* att alla barn och ungdomar bör få samma möjligheter att delta i idrottslivet oavsett var de bor i landet. I dag tvingas de som bor långt bort att betala mer för resor till och från idrottsarrangemang. Staten bör därför enligt motionä-

terna inleda en dialog med RF om hur de i sin bidragsgivning till de olika specialidrottsförbunden ska ta hänsyn till detta när idrottsanslagen ska fördelas.

Bakgrund

RF genomförde en studie 2003 rörande kostnader för barns idrottande (FoU 2004:2). Studien följdes upp 2009 (FoU 2009:4). Båda rapporterna visar att det finns stora skillnader i vad det kostar att ägna sig åt olika idrotter. Av 2009 års undersökning framgick att det är marginella skillnader på den totala kostnaden för barns idrottande när det gäller bostadsort. Det var enligt studien lite dyrare totalt sett för föräldrar till idrottande barn i storstäderna än i övriga landet, men skillnaderna var relativt små. Där emot fanns det enligt studien stora skillnader i typer av kostnader. Resekostnaderna (till/från träning, respektive match/tävling) är dubbelt så dyra i glesbygd jämfört med storstad, medan förhållandena är de motsatta när det gäller avgifterna (såsom medlemsavgifter, träningsavgifter, avgifter för läger, turneringar m.m.).

I båda rapporterna lyfter man fram att resekostnaderna skiljer sig väsentligt åt beroende på idrott. Det konstateras att nivån på reskostnaderna hänger samman med de idrottsliga ambitionerna hos individen och/eller laget samt hur tävlingsintensiv en idrott är. En högre ambition leder i de flesta fall till längre och dyrare resor.

RF lämnar årligen ett särskilt stöd till distriktsidrottsförbunden på Gotland och i Norrbotten som uppgår till ca 2,3 miljoner kronor. Gotlandsstödet är avsett för resor till och från ön. Stödet till Norrbotten är avsett för idrottsutbyte i Barentsregionen. I övrigt har specialidrottsförbunden tilldelats medel för att jämna ut kostnaderna inom respektive idrott.

När det gäller utbildningsinsatser inom idrotten arrangeras ofta olika ledarutbildningar av distriktsidrottsförbunden på regional nivå, vilket innebär att utbildningarna äger rum på platser inom respektive distrikt. I de flesta fall då SISU Idrottsutbildarna arrangerar centrala konferenser och ledarutbildningar är eventuella kostnader inklusive resekostnader lika för deltagarna genom utjämningsbidrag. För att få ned kostnaderna för resor och logi har RF vidare slutit centrala avtal med bl.a. SJ, SAS, hotell och biluthyrningsföretag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är viktigt att underlätta ekonomiskt för barn och ungdomar som har långa resor till och från idrottsarrangemang. För att jämna ut kostnaderna inom respektive idrott har som ovan nämnts bl.a. specialidrottsförbunden tilldelats särskilda medel. Det ankommer dock på idrottsrörelsen att själv bestämma hur tilldelade anslagsmedel ska fördelas. Med hänsyn härtill och till vad som ovan redovisats avstyrker utskottet motion Kr324 (S).

Miljöarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att staten bör betona vikten av ett fortsatt arbete för ökad kunskap i miljö- och klimatfrågor inom idrottsrörelsen med hänvisning till att motionsyrkandet till stora delar får anses tillgodosett. Jämför reservation 4 (V).

Motionen

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr335* att staten i sin bidragsgivning till idrottsrörelsen bör betona ett fortsatt arbete för ökad kunskap i miljö- och klimatfrågor (yrkande 4). Motionärerna pekar på att motorsporten borde kunna bli en förebild med ett utvecklat miljöarbete. Idrotten skulle även enligt motionärerna kunna organisera sin verksamhet genom att i större utsträckning samåka eller använda kollektivtrafiken till och från aktiviteter.

Bakgrund

I början av 2000-talet gav RF ut *Idrottens miljöhandbok* med tillhörande studievägledning, som ger praktiska stöd och tips för idrottens vardagliga arbete.

På RF-stämman 2009 antogs *Idrottsrörelsens klimatpolicy* där fokus ligger på två områden, transporter och idrottsanläggningar. I policyn anges att dessa områden har stor betydelse ur klimatsynpunkt och att idrottsrörelsens möjligheter att påverka frågorna är betydande. Syftet med policyn är att ge RF, special- (SF) och distriktsidrottsförbunden (DF) riktlinjer för klimatarbetet. Samtidigt ska den ge landets idrottsföreningar inspiration och vägledning. Ambitionen är att policyn ska vara enkel och tydlig och följas upp med tydliga och pedagogiska exempel som underlättar arbetet. Klimatarbetet ska enligt policyn ses som en inledning eller komplement till övrigt miljöarbete.

Policyn rörande transporter är följande.

Idrottsrörelsen ska sträva efter ett hållbart och miljöanpassat resande. Klimatpåverkan kan minskas betydligt genom att, då det gäller resande till och från idrottsarenor, få till stånd en större andel miljövänliga och om möjligt färre transporter, ökad andel cykling och gående samt fler gemensamma transporter. Fysiska möten i samband med sammanträden, utbildningar m.m. kan också i ökad utsträckning ersättas av telefon-, video- och Internetbaserade möten. Idrottsrörelsen ska även arbeta för att transportfrågan får hög prioritet vid planeringen av tävlingar och arrangemang. Klimathänsyn ska ha hög prioritet i val och upphandling av transportsätt. Riksidrottsförbundet har sedan tidigare avtal med SJ och ett samarbete för enklare och effektivare upphandling med Svenska bussbranschens riksförbund som bör utnyttjas när så är möjligt.

Mot bakgrund av den nya klimatpolicyn har SISU Idrottsutbildarna nyligen tagit fram ett nytt utbildningsmaterial kring miljö och klimat, främst när det gäller anläggningar och transporter.

RF har tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting tagit fram skriften Energisparande i idrottsanläggningar. Dessutom pågår en nationell förstudie om hur idrotten kan minska sin energianvändning och klimatpåverkan vad gäller anläggningar och transporter, där RF samarbetar med Energikontoret i Örebro.

Enligt uppgift från RF kommer en ny *samlad miljö- och klimatpolicy* att behandlas på RF-stämman 2011.

Såväl Svenska Bilsportsförbundet (SBF) som Svenska motorcykel- och snöskoterförbundet (SVEMO) arbetar aktivt med miljöfrågor. För SBF gäller sedan 2009 att samtliga tävlingar ska miljöcertifieras och samtidigt ska även arrangerande klubb och eventuell anläggning miljöcertifieras. Målet är att certifiera all bilsportverksamhet, och SBF har 2011 antagit en miljöplan som sträcker sig fram till 2015. För SVEMO gäller att alla banor eller anläggningar ska miljöcertifieras, och visionen i miljöarbetet är att SVEMO till 2013 ska vara ett internationellt erkänt ledande förbund i världen vad gäller miljöarbete inom motorcykel- och snöskotersport och vara nationellt erkänt som ett ledande specialidrottsförbund inom RF vad avser förbättringar och målpuppfyllelse inom miljöarbetet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna om att det är av vikt med ett aktivt miljö- och klimatarbete inom idrotten och välkomnar därför det arbete som RF lägger ned för en ny samlad miljö- och klimatpolicy. Utskottet anser att det arbete som bedrivs rörande dessa frågor, bl.a. den klimatpolicy rörande transporter som tagits fram, liksom motorsportsförbundens arbete och visioner stämmer väl överens med motionärernas önskemål. Motionsyrkandet får enligt utskottets uppfattning till stora delar anses tillgodosett, och utskottet avstyrker motion Kr335 (V) yrkande 4.

OS

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att Sverige bör samla sig bakom ett vinter-OS med hänvisning till att det är en nations olympiska kommitté tillsammans med en stad eller en kommun som äger rätten att få ansöka om att få arrangera ett OS och att några sådana diskussioner inte pågår.

Motionerna

Hans Backman (FP) anser i *motion Kr205* att regeringen bör ta initiativ till bildandet av en delegation som undersöker och stöder förutsättningarna för en ansökan om ett svenskt vinter-OS med Östersund som huvudort och med OS-ishockeyturneringen förlagd till Gävle. I delegationen bör enligt motionären delta företrädare för regering, riksdag, länet Jämtland och Gävleborg med omnejd samt Östersunds kommun och näringslivet i Jämtland och Gävleborg med omnejd.

I *motion Kr336* av Per Åsling (C) anføres att en nationell samling bör göras för en svensk ansökan om att få arrangera olympiska vinterspel i Sverige 2022. En satsning förutsätter enligt motionären att Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) och idrottsrörelsen går i spetsen, samt att svenskt näringsliv kraftfullt ställer sig bakom liksom att det blir en bred politisk uppslutning. Regeringen och riksdagen bör enligt motionären redan nu uttala att de är positiva till en OS-ansökan.

Bakgrund

Enligt Internationella Olympiska Kommitténs (IOK) regler är det en nations olympiska kommitté tillsammans med en stad eller en kommun som äger rätten att ansöka om att få arrangera ett olympiskt spel. För att SOK ska gå vidare med en ansökan krävs det enligt SOK att idrottsrörelsen är enig, att RF ställer sig bakom ansökan, att näringslivet inte enbart lokalt är en stark part samt att regeringen ger klartecken.

Enligt SOK hålls frågan om att söka ett vinter-OS öppet, och om det skulle bli någon ansökan är det enligt SOK Östersund som är aktuell som huvudort. SOK vill dock inte ta något initiativ i frågan om ett vinter-OS 2022 förrän det är klart vem som får vinter-OS 2018. Beslut fattas sommaren 2011. Inga diskussioner förs än så länge mellan SOK och någon kommun om att arrangera ett vinter-OS.

Idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth anförde den 24 november 2010 i ett svar på en skriftlig fråga om hon var beredd att stödja en ansökan om ett vinter-OS i Sverige 2022 (fråga 2010/11:74) följande.

Att söka värdskap för internationella idrottsevenemang är i första hand en fråga för idrottsrörelsen. Ofta sker det i nära samarbete med berörda kommuner och näringslivet. Staten har intresse av att större internationella idrottsevenemang arrangeras i vårt land. Resurser har därför ställts till Riksidrottsförbundets förfogande för ett nationellt kompetenscentrum för idrottsevenemang.

— — —

En förutsättning för att söka olympiska spel är att den samlade idrottsrörelsen och övriga parter sluter upp bakom en ansökan och att det finns en bred förankring hos befolkningen. Om en sådan ansökan upprättas är jag beredd att pröva den.

RF har fått i uppdrag att skapa ett nationellt kompetenscentrum för idrotts-
evenemang. Syftet är att stimulera och inspirera till fler internationella
idrottsevenemang i Sverige. Åtta miljoner kronor avsattes för ändamålet
2010 och samma summa har avsatts för 2011. Enligt RF är arbetet med
kompetenscentrumet i sin linda.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till att det är en nations olympiska kommitté tillsammans med
en stad eller en kommun som äger rätten att få ansöka om att få arrangera
ett OS och att några sådana diskussioner inte pågår avstyrker utskottet
motionerna Kr205 (FP) och Kr336 (C).

Boxning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändringar i lagen om till-
ståndsplikt för vissa kampsportsmatcher med hänvisning till att
de skäl som låg till grund för lagen kvarstår.

Motionerna

Erik Bengtzboe och Staffan Anger (båda M) framhåller i *motion Kr313* att
amatörboxning inte bör lagregleras. De påpekar att Sverige är ensamt i värld-
den om att peka ut en olympisk sport som så farlig att den behöver
detaljregleras med speciell lagstiftning.

Samma motionärer anser i *motion Kr314* att Svenska Boxningsförbundet
(SBF) självt bör få sköta kontrollen av proffsboxningen i Sverige. SBF har
enligt motionärerna under många år utvecklat bl.a. ett säkerhetssystem
med medicinska kontroller.

Bakgrund

Den 1 september 2006 trädde lagen (2006:1006) om tillståndsplikt för
vissa kampsportsmatcher i kraft, och den 1 januari 2007 upphörde lagen
(1969:612) om förbud mot professionell boxning att gälla.

I den nya lagen behandlas alla kampsporter som tillåter våld mot
huvudet lika. Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatcher i kampsport
som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld avsiktligt
träffa motståndarens huvud får inte anordnas utan tillstånd. Ett sådant till-
stånd får lämnas endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbe-
stämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Tillståndet ska
sökas hos Länsstyrelsen i Örebro län där det har inrättats en särskild kamp-

sportsdelegation. Ett tillstånd kan lämnas för en eller flera matcher eller för viss tid eller tills vidare. En avgift får tas ut för prövning av en ansökan om tillstånd.

Det kan påpekas att ett antal förbund, bl.a. Svenska Boxningsförbundet, Svenska Taekwondoförbundet och Svenska Budo- och Kampsportsförbundet, har erhållit tillsvidare tillstånd, och för dem utgår ingen ytterligare avgift än den i samband med ansökan. Föreningar som hör till dessa förbund och som önskar arrangera matcher i enlighet med respektive förbunds regler behöver inte erlagga någon egen avgift. Samma avgiftsregler som nu nämnts gäller för de förbund som erhållit tidsbegränsade tillstånd. För närvarande är avgiften för dessa förbunds ansökningar 1 200 kronor. För dem som inte erhållit tillsvidare tillstånd eller tidsbegränsat tillstånd utan ansöker om att få arrangera en eller flera matcher är avgiften 600 kronor.

Utskottets ställningstagande

I samband med behandlingen av proposition 2005/06:147 Lag om tillståndsplikt för vissa kampsportmatcher framhöll utskottet att den utredning som föregått propositionen visat att det av medicinska skäl behövs en lagreglering av kampsporterna och att syftet med en reglering bör vara att säkerställa en godtagbar säkerhet för deltagarna. Utskottet är fortfarande av den uppfattningen och anser att det inte finns skäl att nu upphäva eller ändra kampsportslagen. Motionerna Kr313 (M) och Kr314 (M) avstyrks därmed.

Idrott för äldre

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att införa en strategi i alla kommuner för äldres rätt och möjligheter till idrott med hänvisning dels till regeringens treåriga satsning som pågår för att stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre, dels till det kommunala självstyret.

Jämför reservation 5 (SD, V).

Motionen

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr335* att regeringen bör återkomma med förslag till hur äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet ska säkras i hela landet. Det bör enligt motionärerna finnas en strategi i alla kommuner för äldres rätt och möjlighet till idrott (yrkande 1).

Bakgrund

I budgetpropositionen (prop. 2010/11:1 utgiftsområde 9 s. 164) anges att regeringen genomför en treårig satsning (2010–2012) för att stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre. Det sker genom det uppdrag som lämnats till Statens folkhälsoinstitut och Socialstyrelsen om att utarbeta en vägledning som kan vara till stöd för kommuner och landsting i arbetet med att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande. Vägledningen ska syfta till att ge huvudmännen kunskap och inspiration om hur de tillsammans med den ideella sektorn kan bidra till att äldre personer ska kunna känna välbefinnande, gemenskap och ha ett aktivt och hälsosamt åldrande. Vägledningen ska baseras på befintlig kunskap och nationella såväl som internationella erfarenheter. Mot bakgrund av uppdraget och inom ramen för arbetet med prestationsbaserade statsbidrag ska Statens folkhälsoinstitut även starta och administrera försöksverksamheter med hälsocoacher riktade främst till gruppen yngre pensionärer. Försöksverksamheterna bör enligt regeringen utgå från Socialstyrelsens kommande riktlinjer om hälsosamtal och ska utvärderas efter försöksperiodens utgång. Regeringen föreslår i propositionen att satsningen också under 2011 genomförs med 15 miljoner kronor. Regeringen avser att avsätta motsvarande summa 2012 under förutsättning att riksdagen anvisar medel.

RF gav i oktober 2007 ut skriften *Idrott och motion 60+* som innehåller fakta och argument samt goda exempel för idrott och fysisk aktivitet upp i åldrarna. Dessutom redovisas ett antal specialidrottsförbunds insatser för äldreidrott.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på den treåriga satsning som regeringen genomför för att stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre och som bl.a. innefattar försöksverksamhet med hälsocoacher för yngre pensionärer och utarbetandet av en vägledning till stöd för kommuner och landsting i arbetet med att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande. Resultatet av denna satsning bör enligt utskottets uppfattning inte föregripas. Med hänsyn härtill och till det kommunala självstyret avstyrker utskottet motion Kr335 (V) yrkande 1.

Ridning och handikappidrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att värna ridningens roll som Sveriges största handikappidrott med hänvisning till att motionsyrkandet får anses tillgodosett.

Motionen

Cecilia Widegren (M) framhåller i motion MJ278 vikten av att värna ridningens viktiga roll som Sveriges största handikappidrott (yrkande 3).

Bakgrund

Inom Svenska Ridsportförbundets medlemsklubbar finns en stor handikappverksamhet. Cirka 4 000 ryttare med funktionshinder ägnar sig enligt Svenska Ridsportsförbundet åt ridsport.

Ridning för ryttare med funktionshinder bedrivs antingen som fritidsridning eller terapiridning. Inom terapiridningen ersätter ridning en del av den sedvanliga sjukgymnastiken. Handikappverksamheten inom Svenska Ridsportförbundet har fokus mot fritidsridning.

Som ryttare med funktionshinder finns det enligt Svenska Ridsportsförbundet många möjligheter. Många ridskolor har speciella grupper för ryttare med funktionshinder. Där ges möjlighet att få prova sig fram bland de olika hjälpmedel som finns för att underlätta ridningen. De grupperna anpassas även efter ryttarnas funktionshinder, så att varje ryttare har möjlighet att utveckla sin ridning efter sina egna förutsättningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionären att man bör lyfta fram den viktiga roll som idrott kan ha för personer med funktionshinder, och utskottet ser därför positivt på den handikappverksamhet som bedrivs inom Svenska Ridsportsförbundet. Motionsyrkandet får enligt utskottets uppfattning anses tillgodosett och bör inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motion MJ278 (M) yrkande 3 avstyrks.

FRILUFTSLIV

Folkhälsoarbetet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att man i folkhälsoarbetet i större utsträckning bör använda sig av friluftsrörelsens potential, med hänvisning till bl.a. friluftorganisationernas självständiga ställning.

Motionen

I motion Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) framhålls det att man i folkhälsoarbetet i större utsträckning bör använda sig av friluftsrörelsens potential (yrkande 2).

Bakgrund

I propositionen Framtidens friluftsliv (prop. 2009/10:238) konstaterar regeringen att den forskning som bedrivits under de senaste 20 åren samt Folkhälsoinstitutets olika utredningar och handlingsprogram tydligt visar på naturens och friluftslivets betydelse för folkhälsan. Friluftsliv ger enligt regeringen förutom fysisk stimulans även psykisk och social stimulans som tillsammans har stor betydelse för egenvården, den förebyggande hälsovården och folkhälsan i stort. Regeringen lyfter i propositionen fram folkhälsan som något centralt inom friluftslivspolitik, propositionen behandlas i betänkande 2010/11:KrU3.

På regeringens uppdrag initierade Folkhälsoinstitutet på försök 2001 Fysisk aktivitet på recept, FaR, för att förebygga och behandla sjukdomar med en klar koppling till fysisk inaktivitet som exempelvis hjärt-kärlsjukdomar och diabetes. Meningen var att patienter i riskzonen för olika sjukdomar skulle uppmuntras till att bli mer fysiskt aktiva genom att få motionsråd utskrivna på recept, precis som vilket läkemedel som helst. FaR, som har gett goda resultat, används nu såväl förebyggande som behandlande. Svenskt Friluftsliv bistår landstingen när FaR ska förverkligas. Ett tiotal av Svenskt Friluftslivs medlemsorganisationer är aktiva i arbetet med FaR och erbjuder en lång rad aktiviteter till dem som ordinerats recept, t.ex. stavgång, vattengympa, styrketräning, simning, långfärdsskridskor, dans, träning med hund, paddling, qigong och cykling.

Det pågår vidare ett gemensamt nordiskt projekt, Frisk i naturen, mellan friluftslivets paraplyorganisationer och hälsosektorn i respektive land. Projektet är finansierat av Nordiska ministerrådet. Huvudsyftet med projektet är att visa vad friluftslivet kan göra för folkhälsan. Enligt Svenskt Friluftsliv är friluftslivet en relativt outnyttjad resurs i folkhälsoarbetet inom de nordiska länderna och även inom Nordiska ministerrådet.

Utskottets ställningstagande

Som ovan nämns visar forskningen på naturens och friluftslivets betydelse för folkhälsan. Utskottet välkomnar därför det nordiska samarbete som Svenskt Friluftsliv deltar i riktat mot hälsosektorn och arbetet som bedrivs med FaR. Utskottet konstaterar dock i likhet med motionärerna att en rad ytterligare åtgärder skulle kunna vidtas. Mot bakgrund av det ökade fokus på friluftsliv som blivit följden av bl.a. regeringens proposition Framtidens friluftsliv förutsätter utskottet att friluftslivets betydelse på sikt kommer att få en allt större och mer framskjutande plats inom folkhälsoarbetet. Med hänsyn härtill och till friluftslivorganisationernas självständiga ställning bör motionsyrkandet enligt utskottets mening inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motion Kr295 (FP) yrkande 2 avstyrks.

Naturens miljö- och kulturvärden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att man i större utsträckning än vad som sker i dag bör använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden med hänvisning till friluftorganisationernas självständiga ställning.

Motionen

Anita Brodén m.fl. (FP) framhåller i *motion Kr295* att man i större utsträckning än vad som sker i dag bör använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden (yrkande 3).

Bakgrund

Syftet med statens stöd till friluftorganisationer är enligt förordningen (2010:2008) om statsbidrag till friluftorganisationer att stödja att människor organiserar sig för vistelse i naturen och utövande av friluftsliv med allemansrätten som grund samt att ge alla människor möjlighet att genom friluftsliv få naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om naturen och miljön. Stödet som ökade med 3 miljoner kronor 2011 uppgår detta år till 28 miljoner kronor, och hanteras av Svenskt Friluftsliv på uppdrag av Naturvårdsverket.

Många av Svenskt Friluftslivs medlemsorganisationer har som en del i sin verksamhet att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden. Bland annat kan nämnas att Friluftsrådet stadgar innefattar att värna allemansrätten, verka för god friluftsmiljö och biträda vid skapandet av friluftsområden och anläggningar samt samarbeta med myndigheter och organisation och vidta åtgärder i övrigt som kan gagna friluftslivets utveckling.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan är syftet med statens stöd till friluftorganisationer bl.a. att ge alla människor möjlighet att genom friluftsliv få ökad kunskap om naturen och miljön. Detta medför att många av friluftorganisationerna också verkar i denna riktning. Hur olika friluftorganisationers verksamhet närmare ser ut är dock inte en fråga för staten att gå in och styra över. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion Kr295 (FP) yrkande 3.

Integrationsarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att man i större utsträckning bör använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet med hänvisning bl.a. till det arbete på detta område som bedrivs.

Motionen

I *motion Kr295* av Anita Brodén m.fl. (FP) framhålls att friluftsföreningarna spelar en viktig roll för våra barn och ungdomar och att de kan erbjuda en mötesplats där kultur, kön och social bakgrund har underordnad betydelse och dessutom kan ge möjlighet till ny gemenskap. Motionärerna anser att man i större utsträckning bör använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet (yrkande 4).

Bakgrund

I propositionen *Framtidens friluftsliv* anger regeringen att föreningslivet är en viktig arena för sociala nätverk som kan bidra till större öppenhet, motverka diskriminering och ibland även erbjuda vägar in i arbetslivet såväl som ut i naturen. Friluftsliv för alla innebär enligt regeringen att samhället och friluftsrörelsen också måste tillse att jämställdhet och integrationsaspekter ingår i den löpande friluftsverksamheten.

Regeringen lyfter i propositionen fram exempel på friluftsverksamheter med integrationsinriktning runt om i Sverige. Ett exempel är metodutveckling som skett inom Naturvårdsverkets projekt *Med andra ögon – naturmötet med invandrare*. Även många organisationer, t.ex. Svenska Jägareförbundet och Svenska Naturskyddsföreningen, har enligt regeringen aktiviteter om svensk natur och friluftsliv riktade till nya svenskar. Statens jordbruksverk driver också enligt regeringen ett projekt för att uppmuntra unga entreprenörer med invandrarbakgrund att satsa på landsbygdsföretagande inom bl.a. turism.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att friluftsrörelsen har en stor potential när det gäller integrationsarbetet, och friluftslivsverksamhet med integrationsinriktning pågår också runt om i Sverige. Utskottet välkomnar denna verksamhet och förutsätter att de goda exempel som gjorts och görs sprids. Som redovisas ovan ska integrationsaspekter ingå i den löpande friluftsverksamheten. Utskottet anser inte att motionsyrkandet bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motion Kr295 (FP) yrkande 4 avstyrks.

Friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att prioritera vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut med hänvisning till bl.a. det uppdrag regeringen givit till länsstyrelserna i de tre storstadslänen för att skydda tätortsnära natur.

Motionen

Anita Brodén m.fl. (FP) poängterar i *motion Kr295* vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar (yrkande 5).

Bakgrund

Regeringen anger i propositionen *Framtidens friluftsliv* (s. 30–31) att den tätortsnära naturen är av stor betydelse och att det är angeläget att framför allt kommunerna i sin planering tar ansvar för den långsiktiga tillgången till naturområden i alla tätorter. Vidare framhålls följande i propositionen.

Exploateringstrycket på den tätortsnära naturen är ofta stort. Grönskan konkurrerar bl.a. med ortens behov av bostäder och vägar. Därför finns behov av en strategisk planering och säkerställande av tätortsnära natur. I hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 6 § miljöbalken anges att behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter särskilt ska beaktas. I regeringens förslag till en enklare plan- och bygglag (prop. 2009/10:170) förtydligas kommunernas ansvar för att planera för tätortsnära natur och grönområden.

Länsstyrelserna i de tre storstadslänen har på uppdrag av regeringen tagit fram särskilda program för skydd av tätortsnära natur. Genom programmen kommer viktiga tätortsnära naturområden att få ett långsiktigt skydd i storstadsområdena, där konkurrensen om mark är som störst. Regeringen har i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2010 gett länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län i uppdrag att fortsätta genomförandet av skyddet av tätortsnära natur i enlighet med programmen med inriktningen att de ska vara genomförda 2015.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill understryka att det är viktigt att det finns grönområden, och därmed möjlighet till fritidsaktiviteter, i närheten av där människor bor, och att man i statliga och kommunala beslut tar ett ansvar för detta. I såväl miljöbalken som plan- och bygglagen (2010:900) framhålls behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter. Med hänsyn härtill och till regeringens ovan redovisade uppdrag till länsstyrelserna i de tre storstadslänen anser utskottet att motionsyrkandet inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motion Kr295 (FP) yrkande 5 avstyrks.

DEN IDEELLA SEKTORN

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att det offentliga måste underlätta för, synliggöra och uppmuntra den ideella sektorn. Avslaget sker med hänvisning till att regeringen vidtagit en rad åtgärder med dessa syften och att motionen till stora delar får anses tillgodosedd.

Motionen

Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) framhåller i *motion Kr326* vikten av en ömsesidig respekt mellan det offentliga, privata och den ideella sektorn. Det offentliga får inte enligt motionärerna omöjliggöra eller försvåra för den ideella sektorn genom lagstiftning, beskattning och andra åtgärder. Tvärtom måste uppgiften vara att underlätta för, synliggöra och uppmuntra denna sektor. Målsättningen bör enligt motionärerna vara att genomföra regelförändringar på 25 % för ideella organisationer.

Bakgrund

Regeringen överlämnade i november 2009 en proposition med förslag till mål och inriktning för politiken för det civila samhället, som skulle ersätta folkrörelsepolitiken och dess mål. Genom den nya politiken ville regeringen lyfta fram det civila samhällets stora betydelse, utveckla och tydliggöra relationen mellan staten och det civila samhället och ta ett helhetsgrepp om generella frågor om det civila samhället och dess villkor (prop. 2009/10:55, bet. 2009/10:KrU7, rskr. 2009/10:195).

I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utgiftsområde 17) anges att regeringen mot bakgrund av riksdagens beslut om politiken för det civila samhället genomfört en rad åtgärder. Bland annat har det inrättats ett tioårigt forskningsprogram om det civila samhället, och regeringen har uppdragit åt Statistiska centralbyrån (SCB) att utarbeta statistik om det civila samhället. Dessutom har Folkbildningsrådet givits i uppdrag att sammankalla och administrera ett partsgemensamt forum för dialog mellan regeringen och det civila samhällets organisationer. Regeringen konstaterar också i budgetpropositionen att genom riksdagens beslut om politiken för det civila samhället har förutsättningar skapats för en helhetssyn på det civila samhället och dess villkor och att det civila samhället därmed lyfts fram som en egen sektor, vid sidan av den offentliga sektorn, marknaden och det enskilda hushållet. Vidare konstaterar regeringen att politiken för det civila samhället skapar förutsättningar för en bättre översikt över bidragssystemet för statligt stöd till det civila samhällets organisationer samt för stabila organisationsbidrag med enhetliga villkor.

År 2008 slöts en överenskommelse mellan regeringen, idéburna organisationer inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Överenskommelsen syftar till att tydliggöra de idéburna organisationernas roll inom det sociala området och möjliggöra för dessa att konkurrera på likvärdiga villkor med andra aktörer som är verksamma på området. I april 2010 undertecknade regeringen ännu en överenskommelse med SKL och idéburna organisationer, denna gång på integrationsområdet. Två nya överenskommelser är på gång. Dialoger har inletts som rör kulturområdet samt mänskliga rättigheter.

Enligt uppgift från Regeringskansliet är det civila samhället i Sverige i högre grad självfinansierat än vad som är genomsnittligt för länderna i Europeiska unionen. Uppskattningsvis kommer ca 29 % av intäkterna från den offentliga sektorn, medan 62 % kommer från medlemsavgifter, försäljning m.m. och 9 % från gåvor.

Skatteutskottet har i ett betänkande i mars 2011 (bet. 2010/11:SkU23) anfört bl.a. att det är angeläget att förbättra möjligheterna för enskilda medborgare att stödja enskilda organisationer och att ett ökat givande också skulle stärka de frivilliga organisationerna och deras möjligheter att växa i omfattning samtidigt som verksamheten inte blir lika beroende av politiska beslut. Skatteutskottet såg mot bakgrund av detta ställningstagande positivt på att regeringen i budgetpropositionen för 2011 aviserat att det under mandatperioden – om ekonomiskt utrymme finns – kommer att införas en avdragsrätt för gåvor till ideell hjälpverksamhet. Frågan om skattereduktion för direkta gåvor kommer enligt vad som framgår av skatteutskottets betänkande att beredas i samband med forskningspropositionen, som har aviserats till 2012.

I regeringens proposition En politik för det civila samhället redovisas att det inte finns någon samlad eller helt rättvisande statistik om det civila samhället. Detta beror enligt regeringen bl.a. på svårigheterna att klassificera det civila samhällets organisationer, eftersom statistiken generellt sett inte skiljer mellan aktörer med vinstsyfte och ideellt syfte. I enlighet med regeringens bedömning i propositionen har som ovan angetts SCB getts i uppdrag att ta fram samlad och kompletterad statistik om det civila samhället. Syftet är att bättre kunna belysa organisationernas verksamhet, omsättning och betydelsen för samhällsekonomin. En redovisning och statistikrapport ska lämnas till regeringen den 15 september 2011.

Forskarna Wijkström och Einarsson har uppskattat att den ideella sektorn i Sverige omfattar totalt ca 200 000 organisationer (Från Nationalstat till näringsliv, 2006). Enligt forskarna expanderade det civila samhället ekonomiskt sett under perioden 1992–2002, såväl i absoluta tal som i relation till övriga sektorer i samhället. Den ideella sektorn och dess organisationer omsatte under 1992 ca 60 miljarder kronor. År 2002 hade den samlade omsättningen i sektorn (exklusive Svenska kyrkan) vuxit till 125 miljarder kronor, vilket motsvarade 5,3 % av BNP. Omsättningsmässigt stod kategorin kultur och rekreation (inklusive idrott) för den största andelen med

25 % av den samlade omsättningen 2002. Organisationerna inom kategorin ”arbetsmarknad”, som omfattar fack- och yrkesföreningar, stod för 17 %, vilket kan jämföras med 21 % 1992. Organisationer verksamma inom vård, skola och omsorg stod för 28 % av det civila samhällets samlade bokförda ekonomi 2002.

Utskottets ställningstagande

Det civila samhället har enligt utskottets uppfattning en central betydelse för demokratin och är ett nav i vårt samhälle där vi engagerar oss för varandra, och utskottet vill framhålla att bl.a. statens överenskommelser med idéburna organisationer och genomförandet av förslagen i propositionen En politik för det civila samhället har förbättrat förutsättningarna för delaktighet och jämlikhet hos det civila samhällets organisationer. De åtgärder som vidtagits av regeringen de senaste åren har också enligt utskottets mening stärkt den ömsesidiga respekten mellan det civila samhället samt den offentliga och privata sektorn. Utskottet konstaterar således att regeringen vidtagit en rad åtgärder för att underlätta, synliggöra och uppmuntra den ideella sektorn som motionärerna efterfrågar. Utskottet vill i sammanhanget också understryka att det inte bara är och bör vara offentliga bidrag som stöder det civila samhället, och utskottet välkomnar mot denna bakgrund regeringens intentioner att införa avdragsrätt för enskilda medborgare som lämnar gåvor till ideell hjälpverksamhet.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motionen till stora delar är tillgodosedd. Motion Kr326 (KD) avstyrks.

SPELFRÅGOR

Reglerad spelmarknad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden rörande en reglerad spelmarknad med hänvisning till att Spelutredningens förslag bereds av Regeringskansliet och att beredningsarbetet bör avvaktas.

Motionerna

Gunnar Axén och Carl-Oskar Bohlin (båda M) anser i *motion Kr251* att alla aktörer på den svenska spelmarknaden bör ha samma regler att förhålla sig till och att inget statligt spelbolag bör finnas (yrkande 2). Enligt motionärerna är en ramlagstiftning i kombination med tillståndskrav det lämpliga. Tillstånd att bedriva olika spelformer bör enligt motionärerna förenas med en årlig avgift som är omsättningsbaserad (yrkande 1).

Samma motionärer anser i *motion Kr245* att främjandeförbudet i 38 och 54 §§ lotterilagen (1994:1000) bör ses över och ifrågasätter den svenska regleringen där utländska spelbolag stängs ute från den svenska spelmarknaden.

Bakgrund

I 38 § första stycket lotterilagen anges att det inte är tillåtet att i yrkesmässig verksamhet eller annars i förvärvssyfte främja deltagande i ett utom landet anordnat lotteri.

Frågan om en reglerad spelmarknad har behandlats i Spelutredningens betänkande (SOU 2008:124). Spelutredningens utgångspunkt för en framtida spelreglering är att Sverige allttjämt ska ha en nationell reglering av spel. Denna reglering bör vara en förbudslagstiftning som bygger på principen att alla lotterier i Sverige kräver tillstånd och att alla tillstånd står under offentlig kontroll. Regleringen syftar till att upprätthålla svensk spelpolitik som har till mål att motverka spelberoende och kriminalitet. Spelregleringen ska fortfarande bygga på ensamrätter för spel.

Utredningen konstaterar bl.a. att den nu gällande spelregleringen är i överensstämmelse med EG-rätten. Detta får till följd att även en reglering byggd på ensamrätter är förenlig med EG-rätten. Spelutredningen bedömer att de mest problematiska spelen är spel på värdeautomater, kasinospel och interaktiva Internetspel (bl.a. Internetpoker och Internetbingo). Dessa spel föreslås därför vara förbehållna det statsägda bolaget Svenska Spel AB.

Spelutredningen föreslår två alternativ för en framtida spelreglering. Det *första alternativet* innebär att den nuvarande spelregleringen behålls men stramas upp med syfte att motverka spelberoende och motverka brott. För att möta problemet med okontrollerat spelande på utländska webbsidor föreslår utredningen som ett *andra alternativ* att man öppnar viss tillståndsgivning för nya aktörer. Tillstånden föreslås omfatta vadhållning (oddsspel och tipsspel) med undantag för vadhållning i samband med hästtävlingar. Förslaget innebär att Aktiebolaget Svenska Spel inte längre bör bedriva en sådan vadhållning som öppnats för nya aktörer. Utredningen föreslår dock att Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG) ska ha kvar sin ensamrätt att bedriva vadhållning på hästar. Eftersom förslaget inte medför några rättsliga krav på att förändra det statliga ägandet inom spelområdet har det inte varit aktuellt att bedöma förutsättningarna för att sälja vissa delar av Svenska Spel.

Bägge alternativen innefattar ett förslag till en ny ramlag för lotterier och spel med en klar ansvarsfördelning mellan riksdag, regering och tillsynsmyndighet. Lotteriinspektionen föreslås ändra namn till Spelmarknadsinspektionen med uppgift att vara tillsyns- och tillståndsmyndighet för allt tillståndspliktigt lotteri. Detta innebär att regeringens och kommunernas roll som tillståndsmyndigheter samt länsstyrelsernas roll som tillstånds- och tillsynsmyndigheter föreslås upphöra.

Utskottets ställningstagande

Spelutredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet anser att beredningsarbetet bör avvaktas och avstyrker motionerna Kr245 (M) samt Kr251 (M) yrkandena 1 och 2.

Alkohol och spelverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om alkohol och spelverksamhet med hänvisning till att Regeringskansliets beredningsarbete av Spelutredningens förslag bör avvaktas.

Motionen

I *motion Kr233* behandlar motionären Jan R Andersson (M) kopplingen mellan alkoholserving och spelverksamhet. Motionären konstaterar att en näringsidkare i dag måste inneha rätt att servera alkohol för att kunna bedriva verksamhet med penningvinster i automatspel. Genom att inte tillåta att en sådan verksamhet får ske utanför krogmiljön har regleringen bidragit till att skapa en illegal marknad för automatspel över hela landet. Det är enligt motionären inte godtagbart med en reglering som förhindrar butikägare att erbjuda ett sådant automatspel på grund av att de inte får servera alkohol.

Utskottets ställningstagande

Av lotterilagen (1994:1000) framgår att lagen tillämpas på lotterier, bl.a. automatspel, som anordnas för allmänheten. Tillstånd till automatspel får bara lämnas i fråga om varuspelsautomat, penningautomat och värdeautomat, 24 a § lotterilagen.

Penningautomater och värdeautomater får lämnas om spelet anordnas på fartyg i internationell trafik, 26 § lotterilagen.

Spel på värdeautomater – som betalar ut vinst bara i form av värdebevis, spelpolletter eller liknande – är även tillåtna i Sverige om spelet anordnas i samband med hotell- och restaurangverksamhet, om det för rörelsen finns tillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) eller i samband med bingospel.

Spelutredningen föreslår inte några förändringar i fråga om de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att tillstånd ska medges nu aktuella automatspel.

Utskottet anser inte att det finns skäl att föregripa regeringens kommande ställningstagande med anledning av Spelutredningens förslag, och motion Kr233 (M) avstyrks.

Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet på gator

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om lagskärpning rörande illegal spelverksamhet på gator med hänvisning till att Regeringskansliets beredningsarbete av Spelutredningens förslag bör avvakta.

Motionen

Johan Pehrson (FP) framhåller i *motion Kr272* att det varje dag sker ett illegalt spelande på gator i centrala Stockholm, där framför allt turister luras på pengar. Polisen har enligt motionären uppmärksammat detta och inlett ett samarbete med både handlare och väktare för att störa denna illegala verksamhet. Motionären anser att lagstiftningen bör skärpas för att lättare kunna komma åt denna typ av brottslighet och föreslår därför att lotterilagen bör ses över.

Bakgrund

Spel eller liknande verksamhet som sker olovligt kan bestraffas enligt bestämmelserna om dobbleri i brottsbalken eller straffstadgandet i lotterilagen (1994:1000). Dobbleri omfattar de mera kvalificerade fallen.

Finansminister Anders Borg har den 14 juni 2010 svarat på en fråga från Johan Pehrson om vilka initiativ regeringen är beredd att ta med anledning av illegalt spel på allmänna platser i Stockholms city (2009/10:853). Ministern anförde bl.a. följande.

Inledningsvis vill jag framhålla att det är angeläget att regleringen om spel är ändamålsenlig och långsiktigt hållbar. Mot den bakgrunden gav regeringen 2007 en särskild utredare i uppdrag att föreslå en ny spelreglering som ska tillvarata och stärka de sociala skyddsaspekterna och motverka spelberoende, bedrägerier och kriminalitet. Frågan om bland annat sanktioner mot överträdelse mot lotterilagen har därför behandlats av Spelutredningen i betänkandet *En framtida spelreglering* (SOU 2008:124). Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet. Jag är inte beredd att föregripa det arbetet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är otillfredsställande att det bedrivs illegal spelverksamhet i centrala Stockholm, lika väl som på andra platser. Samtidigt vill utskottet slå fast att detta i första hand är en fråga för polismyndigheten att komma till rätta med. När det gäller krav på straffskärpning anser utskottet att beredningen av Spelutredningens betänkande inte bör föregripas. Motion Kr272 (FP) avstyrks.

Avskaffande av automatspelslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om avskaffande av automatspelslagen med hänvisning till att Regeringskansliet ser över frågan och att regeringens ställningstaganden inte bör föregripas.

Motionen

Gunnar Axén och Betty Malmberg (båda M) anser i *motion Kr316* att lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel bör avskaffas. Motionärerna påpekar att Regeringsrätten i en dom från september 2007 slagit fast att spelverksamhet i Internetspelskaféer faller in under bestämmelserna i automatspelslagen och därmed är tillståndspliktig. Tillståndsplikten leder enligt motionärerna till bl.a. ökad byråkrati och högre kostnader, vilket kan innebära slutet för en hel bransch och drabba framför allt barn i familjer som inte har råd med datorer eller spel till dessa.

Bakgrund

Lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel (automatspelslagen) tillämpas på sådana spel, mekaniska eller elektroniska spelautomater, som anordnas för allmänheten eller som i annat fall anordnas i förvärvssyfte och som inte ger vinst eller endast ger vinst i form av frispel på automaten. Lagen tillämpas också på uppställning av automater av detta slag i lokaler eller på platser till vilka allmänheten har tillträde. En avgörande skillnad mellan förströelsespelsautomaterna och de spelautomater som omfattas av lotterilagens bestämmelser är att de förstnämnda inte får ge vinst i form av t.ex. varor, pengar eller värdebevis utan endast i form av rätt till fortsatt spel. Till de typer av automater som regleras i automatspelslagen har hört flipperspel, skjutare, målspel, tv-spel och liknande spel (prop. 1981/82:203).

Regeringsrätten har i en dom från september 2007 (mål nr 3975-06) kommit fram till att spelverksamheten i s.k. Internetcaféer normalt ska bedömas enligt automatspelslagen. Lotteriinspektionen har i en redovisning till Finansdepartementet den 11 mars 2008, med anledning av domen, gjort bedömningen att Lotteriinspektionen därmed blir tillstånds- och tillsynsmyndighet för denna verksamhet, men samtidigt gjort bedömningen att det är osäkert om avgifter kan tas ut för denna typ av spelverksamhet. Uttryckligt stöd för att ta ut avgifter för tillståndsansökningar saknas enligt Lotteriinspektionen. För att så ska kunna ske måste enligt Lotteriinspektionen automatspelsförordningen ändras.

Utskottets ställningstagande

Regeringskansliet ser för närvarande över frågan. Utskottet anser att regeringens ställningstaganden inte bör föregripas. Motion Kr316 (M) avstyrks.

Svenska Spel och ATG i glesbygd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att underlätta för glesbygdsföretag att erbjuda spel via Svenska Spel och ATG. Utskottet erinrar om att Svenska Spel och ATG gör stora ansträngningar för att bibehålla ett så spritt ombudskap som möjligt.

Motionen

Jan R Andersson och Johan Hultberg (båda M) anför i *motion Kr232* att en översyn bör göras för att underlätta för glesbygdsföretag att erbjuda spel via Svenska Spel och Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG). Motionärerna påpekar att många landsbygdshandlare upplever att det är svårt eller omöjligt att bli spelombud, trots att de kostnader som t.ex. Svenska Spel har för sin utrustning borde täckas av de avgifter som bolaget får in för bl.a. maskinhyra.

Utskottets ställningstagande

Enligt Svenska Spel syftar bolagets arbete med tillsättning och avveckling av ombud till att tillgodose företagets krav på lönsamhet, god tillgänglighet och god geografisk spridning. Varje nyetablering av ombud ska ge Svenska Spel en total merintäkt. En affärsässig bedömning ligger till grund för tillsättningen av ett nytt ombud. Det är därför inte möjligt för Svenska Spel att ha ett obegränsat antal ombud.

Svenska Spel gör också enligt bolaget stora ansträngningar för att bibehålla ett så spritt ombudskap som möjligt liksom för att val av ombud ska ske på ett icke-diskriminerande sätt. Beträffande spelombud i glesbygd görs särskilda överväganden som i vissa fall innebär att ombuden kan fortsätta sitt ombudskap trots att detta inte är företagsekonomiskt motiverat för Svenska Spel.

ATG har enligt inhämtad uppgift motsvarande kriterier som Svenska Spel när det gäller ombudspolicy.

Svenska Spel och ATG är egna juridiska personer och sköter sina verksamheter självständigt. Utskottet anser inte att det finns någon anledning att vidta några åtgärder med anledning av motion Kr232 (M), varför motionen avstyrks.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Idrottslyftet/Handslaget, punkt 1 (S)**

av Berit Högman (S), Peter Johnsson (S), Per Svedberg (S), Isak From (S), Agneta Gille (S) och Leif Pettersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Kr285 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 18 och avslår motionerna 2010/11:Kr264 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S), 2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 1, 2010/11:Kr303 av Carina Moberg och Tommy Waidelich (båda S) och 2010/11:Kr306 av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S).

Ställningstagande

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och måste enligt vår uppfattning värnas som en del av vår gemensamma välfärd. De ideella krafterna inom idrottsrörelsen gör ovärderliga insatser för att engagera och aktivera barn och unga. Trots detta ser vi med oro på att barn hindras från ett aktivt idrottsliv bl.a. på grund av ekonomiska eller kulturella hinder och att mer än var femte kommun har dragit ned på stödet till idrotten.

Vi vill genomföra ett nytt handslag med idrottsrörelsen och införa något som vi kallar Handslaget som ett fast anslag i statsbudgeten. Handslaget ska uppmuntra barn och unga till rörelse, främja utveckling av föreningar och ledare, jämställdhet och integration. Barn- och ungdomsidrotten fyller enligt vår uppfattning en viktig roll i samhällsbygget och måste värnas.

Vad vi här framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Jämställdhet, punkt 2 (S, MP, V)

av Berit Högman (S), Peter Johnsson (S), Per Svedberg (S), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Bengt Berg (V), Agneta Gille (S) och Leif Pettersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Kr321 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S) och 2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 2 och bifaller delvis motion 2010/11:MJ278 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Idrottsrörelsen har i nära 30 år arbetat för en jämställd idrott och att jämställdheten ska genomsyra hela idrottsrörelsen. Riksidrottsförbundet (RF) konstaterar dock att det är långt kvar innan detta mål kan anses uppnått. Kvinnor och flickor utgör fortfarande en minoritet av idrottsföreningarnas medlemmar och av specialförbundens styrelser. Ordförandeskapet är fortfarande till stor del förbehållet männen. Även bland landslagstränare och förbundskaptenar dominerar männen kraftigt.

Könsmaktens ordning, där män generellt överordnas kvinnor, genomsyrar hela samhället. Idrottsrörelsen är inget undantag. De manligt dominerade idrotterna, såsom fotboll och ishockey, drar till sig betydligt större ekonomiska bidrag än sporter där flickor är i majoritet som t.ex. ridning. Sexismen och objektifieringen inom idrotten drabbar främst kvinnor. Det är inte ovanligt att kvinnor uppmanas att uppträda i åtsmitande kläder för att tillfredsställa t.ex. sponsorer. En annan återkommande diskussion är den om det finns manliga respektive kvinnliga idrotter, dvs. idrotter som anses vara mer eller mindre lämpliga utifrån kön. Dessutom är det så att när flickor bryter könsmönstren och börjar spela fotboll är de ofta hänvisade till sämre tränings- och matchtider och de får i mindre utsträckning än pojkar del av professionellt ledd träning. Vi menar att alla kvinnor och män, flickor och pojkar, självfallet ska ha rätt och uppmuntras till att utöva vilka idrotter de vill.

RF antog en jämställdhetsplan 1989 som sedan återkommande har uppdaterats. Olika projekt har genomförts och RF har gett ut rapporten *Idrott, kön och genus – en kunskapsöversikt*. Även om idrottsrörelsen således gjort mycket för att nå sitt jämställdhetsmål återstår mycket att göra, och förbättringarna sker långsamt. Det behövs utbildningar och verksamheter som på ett genomtänkt sätt bryter förlegade könsmonster. Inte minst behöver alla goda idéer och insikter på central nivå nå ut i alla distrikt,

föreningar, styrelser och omklädningsrum. Staten bör vara tydlig i sin bidragsgivning när det gäller jämställdhet och bör även vara det i sin uppföljning. De krav som regeringen uttrycker vid bidragsgivning får inte bara vara tomma ord, utan det måste till konsekvenser när man ser att idrotten inte tar några steg framåt.

Vad vi här framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Trakasserier och diskriminering, punkt 4 (V)

av Bengt Berg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3 och bifaller delvis motionerna 2010/11:Kr221 av Maria Lundqvist-Brömster (FP) och 2010/11:Kr291 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S).

Ställningstagande

Även inom idrotten förekommer trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning, funktionsnedsättning eller hudfärg och etnicitet. Arbetet fortgår inom idrottsrörelsen för att motarbeta detta, men mycket finns kvar att göra. I olika sammanhang återkommer kränkande ordväxlingar som anspelar på sexuell läggning eller etniskt ursprung. Detta är inte acceptabelt, lika lite inom idrotten som i andra sammanhang. Det som behövs är ökade utbildningsinsatser för att öka kunskapen i dessa frågor, och staten bör poängtera detta när det gäller fortsatt bidragsgivning.

Vad jag här framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Miljöarbete, punkt 6 (V)

av Bengt Berg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Miljöfrågorna i allmänhet och klimatfrågorna i synnerhet måste också belysas inom idrotten. En speciellt uppmärksammas del inom idrotten är motorsporten. I dag arbetar man mer målmedvetet, men det finns fortfarande mycket att göra. Med ett mer utvecklat miljöarbete, där motorsporten förhoppningsvis kan gå i täten, kan idrotten även på detta område bli en förebild. Det krävs dock att förväntningarna från staten blir tydliga och att man uppmärksammar detta i bidragsgivningen.

Det finns också tankar inom idrotten när det gäller transporter till och från aktiviteter; samåkning och möjligheter att använda kollektivtrafik kan vara exempel på hur idrotten kan organisera sin verksamhet för att ännu mer uppmärksamma miljöfrågorna. En väl utbyggd kollektivtrafik även på kvällar och helger är en förutsättning för att även idrottsrörelsen ska bli mer klimatsmart. Samarbete med miljöorganisationer är ett annat exempel. Även här är utbildningsinsatser centrala för att öka kunskapen om dessa frågor. Staten bör stödja detta och i sin bidragsgivning därför poängtera vikten av ett fortsatt arbete med dessa frågor.

Vad jag här framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Idrott för äldre, punkt 9 (SD, V)

av Mattias Karlsson (SD) och Bengt Berg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Äldre är en grupp som ofta förbises när det gäller idrott, varför vi vill uppmärksamma denna fråga extra. Nu visar nya forskningsrön att det är möjligt att bygga muskelmassa upp till 90-årsåldern. Ett välkänt faktum är att äldre som tränar aktivt på olika sätt också mår bättre. Självklart är det inte bara muskelmassan som stimuleras vid fysisk aktivitet utan det handlar också om rörlighetsträning och balans, något som väsentligt kan minska antalet fallolyckor. Det är extra viktigt för kvinnor eftersom riskerna för just kvinnor att skadas vid fallolyckor är större än för män. I Stockholm har det byggts en ”lekplats” för seniorer, dvs. en spontanidrottsplats med möjligheter till såväl styrketräning som balansövningar och mycket annat. Förutom träningen ger sådana platser möjlighet att på ett tryggt och positivt sätt behålla och skapa sociala kontakter.

Simning och vattengymnastik är bra sätt att hålla sig i rörelse utan att riskera belastningsskador. Givetvis måste simhallar och andra idrottsanläggningar vara anpassade så att de är tillgängliga även för dem som är mindre rörliga. På äldreboenden och trygghetsboenden finns ofta möjlighet till rörelsegymnastik. Många pensionärsorganisationer samverkar med kommersiella gymkedjor för att ge sina medlemmar bra möjligheter till träning.

Det är bra men det räcker inte, särskilt inte för pensionärer med låga inkomster. En strategi för att ge äldre rätt och möjlighet till idrott borde finnas i alla kommuner. Regeringen bör återkomma med förslag på hur äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet säkras i hela landet.

Vad vi här framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. **Idrottslyftet/Handslaget, punkt 1 (S)**

Berit Högman (S), Peter Johnsson (S), Per Svedberg (S), Isak From (S), Agneta Gille (S) och Leif Pettersson (S) anför:

Den folkrörelsebaserade idrottsrörelsen, med sin demokratiska uppbyggnad, sitt breda engagemang och sina ideella ledarkrafter är en fantastisk tillgång för vårt samhälle och skapar mer än någon annan verksamhet tillfällen till möten och fysisk aktivitet för människor i olika åldrar och med olika social och etnisk bakgrund.

Specialidrottsförbunden och föreningarna ges inom Idrottslyftet resurser för att utveckla sin verksamhet. Pengarna kommer befintliga förbund och föreningar till del, medan däremot föreningar som specifikt arbetar med idrotter och verksamheter som exempelvis skateboard, lekaktiviteter och spontanidrott hamnar ”utanför”.

Det finns i och för sig ingenting som hindrar att föreningar som har Riksidrottsförbundets idrotter på programmet söker pengar från Idrottslyftet för att därigenom kunna anordna sina aktiviteter, men tyvärr har den typen av satsningar varit få. För att stödja barn- och ungdomsidrotten är det därför av största vikt att uppmuntra klubbar och idrottsföreningar som ingår i Riksidrottsförbundet att söka medel från Idrottslyftet för en bred mångfald av aktiviteter för våra barn och ungdomar.

Vi har valt att inte reservera oss till förmån för denna motion eftersom det inte är en fråga för staten att gå in och styra över vilka idrottsklubbar som ska söka medel från Idrottslyftet, men vill ändå lyfta fram vikten av att klubbar och föreningar med vitt skilda idrottsaktiviteter synliggörs och söker medel från Idrottslyftet.

2. **Dopning, punkt 3 (SD)**

Mattias Karlsson (SD) anför:

Sverigedemokraterna delar motionärens uppfattning om att dopning är ett stort problem som inte bara utgör ett hot mot idrottslivet och enskilda individers hälsa utan också mot den allmänna tryggheten i samhället. Enligt beräkningar från bl.a. professor emeritus Folke Sjöqvist beräknas antalet personer i Sverige som missbrukat anabola steroider till mellan 50 000 och 100 000 personer, vilket är en skrämmande och oacceptabelt hög siffra.

Sverigedemokraterna gläds därför över att merparten av de åtgärder som motionären föreslår antingen redan har genomförts eller kommer att genomföras, bl.a. som ett resultat av propositionen En effektivare narkotika- och dopningslagstiftning (prop. 2010/11:4, bet 2010/11:SoU5). Samtidigt beklagar vi att Folkpartiet, i strid med vad som anförts i motionen, valt att säga

nej till Sverigedemokraternas förslag om straffskärpningar i syfte att ta ytterligare steg i riktning mot att jämställa straffen för dopningsbrott med straffen för narkotikabrott.

3. Trakasserier och diskriminering, punkt 4 (S, MP)

Berit Högman (S), Peter Johnsson (S), Per Svedberg (S), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Agneta Gille (S) och Leif Pettersson (S) anför:

Inom idrottsrörelsen finns naturligtvis lika stor andel hbt-personer som i samhället i övrigt. Det är viktigt att dessa människor känner sig välkomna och värdefulla, att skillnader i bakgrund och förutsättningar accepteras och att människor vågar vara öppna med sin sexuella läggning och könsidentitet utan att behöva vara oroliga för trakasserier.

Det finns undersökningar som visar att endast en tredjedel av de idrottsutövande hbt-personerna vågar vara öppna med sin sexualitet. Det gäller både kvinnor och män. Det finns därför ett stort behov av att idrotten lyfter fram de här frågorna. Bland annat behövs fler idrottsaktiva som vågar komma ut och bli positiva förebilder.

Vi vet att RF arbetar med dessa frågor, men det finns väldigt mycket mer att göra för att dessa frågor ska genomsyra all verksamhet och nå ut i föreningarna i större utsträckning än vad de gör i dag. Vår förhoppning är att dessa frågor i än högre grad synliggörs och prioriteras ute i föreningarna och att positiva förebilder lyfts fram.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:Kr205 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en svensk delegation som undersöker och stöder förutsättningarna för ansökan om ett svenskt vinter-OS med Östersund som huvudort och med OS-ishockeyturneringen förlagd till Gävle.

2010/11:Kr221 av Maria Lundqvist-Brömster (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade kunskaper i frågor om homosexuella, bisexuella och transpersoner i idrottsrörelsen.

2010/11:Kr222 av Johan Pehrson (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ökade och breda insatser inom svensk idrottsrörelse för att motverka dopning.

2010/11:Kr232 av Jan R Andersson och Johan Hultberg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för glesbygdsföretag att erbjuda spel via Svenska Spel och ATG.

2010/11:Kr233 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kopplingen mellan alkoholserving och viss spelverksamhet.

2010/11:Kr245 av Carl-Oskar Bohlin och Gunnar Axén (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över det s.k. främjandeförbudet i 38 och 54 §§ lotterilagen.

2010/11:Kr251 av Gunnar Axén och Carl-Oskar Bohlin (båda M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om privata aktörers möjlighet att bedriva spelverksamhet i Sverige.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förekomsten av monopol på den svenska spelmarknaden.

2010/11:Kr264 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till barn- och ungdomsidrotten.

2010/11:Kr272 av Johan Pehrson (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skärpt lagstiftning mot illegala spel.

2010/11:Kr285 av Berit Högman m.fl. (S):

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om idrott: Handslaget.

2010/11:Kr291 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om idrott och hbt-personer.

2010/11:Kr295 av Anita Brodén m.fl. (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om värdet av att ambitionen, i samband med Idrottslyftet, om en ökad samverkan mellan idrottsrörelsen och friluftsrörelsen efterlevs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i folkhälsoarbetet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inbegripa vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar.

2010/11:Kr303 av Carina Moberg och Tommy Waidelich (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utforma nationella riktlinjer för bidrag till föreningsliv i syfte att stötta en bred rekrytering av barn och ungdomar till fysisk aktivitet.

2010/11:Kr306 av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmuntra samarbete mellan kommunerna och idrottsrörelsen.

2010/11:Kr313 av Erik Bengtzboe och Staffan Anger (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om amatörboxning i Sverige.

2010/11:Kr314 av Erik Bengtzboe och Staffan Anger (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om professionell boxning i Sverige.

2010/11:Kr316 av Gunnar Axén och Betty Malmberg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om automatspelslagen.

2010/11:Kr321 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad jämställdhet inom idrott och fritid.

2010/11:Kr324 av Karin Åström och Sven-Erik Bucht (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ställa krav på att ta hänsyn till resekostnader när idrottsanslagen fördelas.

2010/11:Kr326 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenkla regelverket för den ideella sektorn.

2010/11:Kr335 av Torbjörn Björlund m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag om hur äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet ska säkras i hela landet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten i sin bidragsgivning bör poängtera vikten av fortsatt arbete för en jämställd idrott.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sin bidragsgivning bör uppmärksamma att idrottsrörelsen behöver ökad kunskap vad gäller trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning, funktionsnedsättning eller hudfärg och etnicitet.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sin bidragsgivning bör uppmärksamma idrottsrörelsens miljöarbete.

2010/11:Kr336 av Per Åsling (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationell samling bakom en svensk ansökan om att få arrangera olympiska vinterspel i Sverige år 2022.

2010/11:MJ278 av Cecilia Widegren (M):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna ridningens viktiga roll som Sveriges största handikappidrott.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en jämställd tilldelning av resurser till både flickors och pojkars idrottsverksamhet.